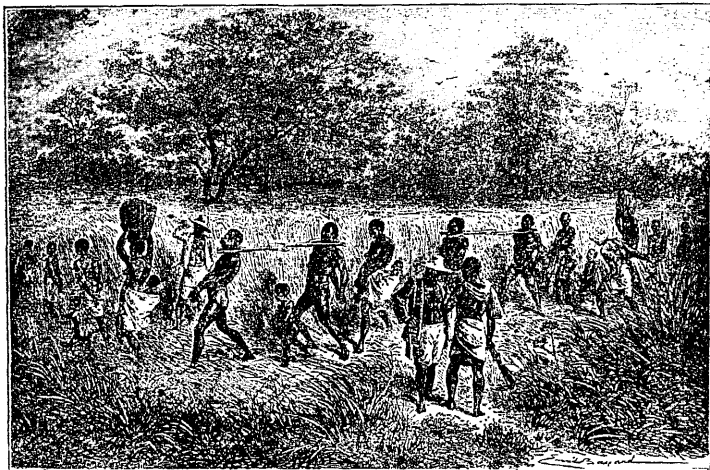

Wõta ja loe!

№ 4. — 3. aastafäil.

Neegri orjad kaelpuus.

Wabadust wangidele!

Wiimase aja statistika näitab peaaegu kõigis maades suurt kurtewuse kaswu. Kuigi see nii imelik on kuulda, et tsiwilatsiooni ja kultuuri kaswamisega pole kuritarwitused kahanenud, waid weel enam hoogu wõtnud, on ta ometi igapäewane tõsiasj. Kultuur praeguses laadis on ilmutanud oma jõuetust nende pahede kõrwaldamiseks ja peab end pankrotti tunnistama. Wangimajad täituvad wiimase wõimaluseni inimestega ja uusi ehitatakse weel juurde.

Need on sammud allapoole.

Seal külmade kiwimüüride taga peawad paljud inimesed mõõda saatma oma paremad päewad, mil oleks wõinud midagi head üldkasulikkudeks saada. Wähe on seal walgust — pikad ja hallid need päewad. Üks soow ja lootus elustab waid paljusid — kord ometi lõpeb waewlemine siin ja koidab w a b a d u s p ä e w. Mõnedel pole sedagi lootust.

Miks kannatawad nad?

Dma eksimised.

Patt on see, mis wiib inimesi sarnasesse ellu. Patt nuhtleb ise ennast. Ta seob tugewad ahelad inimese ümber, millest pole kerge wabandada. Wõtab wabaduse, rõõwib sisetise rõõmu ja rahu, tallab soppa elupuhtuse ja kus ta iial sisse pääseb, seal marsib ta häwitawa sõjamäena läbi ja jätab järele waid waremeid endisest õitswast elust.

On mitmesuguseid wanglaid ja mõndasugust orjust inimesile,

Seal asetuvad patutee ääres nad: 1. uskmatuse, 2. alkoholi, 3. liha hirmude jne. süüged wanglad. Ühest teise meetakse sealt inimhingi — ikka kord-korralt allapoole — hirmsamasse patuelli, sügavamasse õnnetusse.

Mõni on kaotanud lapseliku usu Jumalasse. Püüab end ja südametunnistust rahustada uskmatuse külmade wäidetega, kuid hing kiskendab sees — teda ei juuda rahuldada need lööfõnad. Ta on isa Jumalast ja otsib ühendust Jumalaga.

Seal kostab tänawale lällutamist ja klaaside kõlmu: restorään. Seal istuvad mehed, kelle meele ja mõistuse on wiinud wiin, kellesse saatan wiinaga on saanud walada wau uhtust, kute riidust, tiigri werejani ja sea roojast werd. Kodu aga ootawad naine ja lapsed nälgides ja külmetades. Kuid isa on wangis — teda on sidunud wiin.

Edasi näeme naisti kui mehi, kelle silmis põleb kirg kustutamatu, põrgust süüdatud; näeme neid, kes kauplewad iseendiga, oma ihuga. Kord oli nendegi elu õnnelik, puhas — nüüd seowad neid rasked ahelad ja ümber õitsewa feha haarawad lihahimu poliüübi wõimsad, kolebada käpad — imedes wälja elujõu ja rammu, kuni warisewad surmale wõi lõpetawad elu enesetapmisega, jõuetud edasielamisets. Kui weel elawad, siis teistele koormaks.

Need on õnnetud wangid. Lugematult kõnnib neid wäljaspool tawalisti wangimaju ja siiski wangid. Kes näeb neid rõhuwaid ahelaid?

Need on kurjategijad oma enese ja teiste vastu. Inimesed, kes kaewanud hana ise oma elu õnnele. Ja mitte üksi omale, waid ka teisi sinna lükanud. Mõrtsukad Jumala ees — süüdlased enese ja teiste weres. Kord hullunud, ülbelt naernud, kuid see naer muutub meeleheiteks, kui ees ootab hukatusõõ.

Kristus on tulnud kuulutama wabadust wangidele — just seesuguseile wangidele. See on ewangeeliumi siis: Luuk. 4: 18. Tema on ahelatamurdja, kes on wägew lahti murdma sarnaste wangitõngide raudseid uksi, et wälja tuua sealt wabadusse õnnetuid inimhingi. „Keda Poeg wabaks teeb, see on õieti waba — Joh. 3: 34—36. Tuhandeist läbi proowitud tõde.

Tahad sa saada wabaks oma kõiidikuist? Tule siis Õnnistegija juurde ja kaeba oma seisukorda — näita talle oma ahelaid. Tema teeb sindki wabaks.

B. S.

Mitte halwem kui teised —

see on nõrk troost ja wale loogika. Näit.: Kas tunnistab kohtunik ühe kaebeluse sellepärast süütaks, kui ta ainult 1000 senti on warastanud, kuna teine ta kõrwal 100.000 senti on rööwnud? Ja kas otjustab Jumal inimese elu üle selle järele, kas ta hea wõi halb olnud? Kujutle end lamamas surtsängil: wõiks sind trööstida, näiteks see mõte, et hr. A. sama halb olnud kui sinagi, ning et hr. B. ka milte parem? Wõiksid sa sarnase wabandamisega astuda Jumala

kohtujärje ette? Eks ole tõsi, see oleks mõimatu. Miks tahad sa siis oma süütunnet nii rumalate mõtlemistega alla suruda? Pane Jumala mõõdupuu kõrvuti oma eluga. — See ütles: kõik on pattu teinud, kõik on süüdlased. Sa pole parem kui teisedki ja majad seepärast sama õnnistegijat, kes kõikide eest suri. Ja see on ülim tarkus, kui meie endid ntt näeme, kuidas Jumal meid näeb.

Täideläinud uni.

„Kuule mu sõber,“ ütles Alfred oma naisele, kes lamaskas haigena woodis, „suren janu, ja mul pole pennigi. Lähen laenama mõne marga, joon enese purju, siis hüppan merre ja lähen — — —.“

„Ära tee seda, Alf,“ palus naine, kes ise oli alles hiljuti saanud päästetud. „Hea Jumal, päästa teda täna õhtul!“ õhtas ta mehe wälja minnes. Õhtul uinudes ta oleks kui näinud oma meest istuwat pääste-armee koosoleku ruumis ning ta ümber oli ingleid, kes palusid ta eest. Ja just sel filmapilgul kui ta oleks kui näinud mehe tõuswat ja minewat palwepingile, ärkas ta wäljast kostwa mängu peale.

Samas tuligi keegi naiskaptan tuppa, Alfred järel. Kaptan jutustas nüüd, et mees oli tulnud joobnuna koosolekule, läinud kellestki käsimata palwepingile ja põlwitanud sinna. Wängijad ja sõdurid, kes olid palunud ta eest seist ajast peale, kui naine pööras, rõõmustusid wäga, et linna suurim joomar oli tulnud pöörmisele ja selle rõõmuga tulid kõik saatma teda ta koju.

„Sotahuuto“

Ainult seitse päewa!

Üks uni ja selle tagajärjed.

Charles M. Sheldon.

25

Tunnen, et wõlgnen teile sellist tunnistust, ja seesmine hääl ütles mulle, et kaswab rahumili lesti, kui räägin teile sama, mis ütlesin Tšsandale palwes neil päewil.

Ei ole tarwilik, ega poleks mul ta aega ega jõudu jutustada teile, kuidas õppisin nägema oma kohutawat enesearmastust. On küllalt, kui ütlen, et olen seni mõistnud Jumala tahtmist enda elu suhtes üsna walesti. Tahaksin paluda teiega ja teie eest, loodan, te lubate seda mulle; wõib-olla, on wiimane kord, et wõin seda. Teenige Kristuse fogudust; toetage pühapäewakoolijuhhi; käige palwe-koosolekul nii sageli kui wõite, tehke see oma tähtsamats jumalateenistusteks; ent kõigepealt, elage igapäew tõstis kristlikku elu!

Te imestate, et jutustan teile, kes te omi kohustusi kindlasti palju truimalt olete täitnud kui mina; tahtsin waid wäljendada seda, mis liigub mu südames täna õhtul. Ja kui on teie kestel mõni noor mees, ma palun teda: saa kristlaseks omas südames mitte ainult nime järele, nagu olin mina; paluge põlvedel hommikul, lõunal ja õhtul, et Jumal hoiaks teid sellise iseka elu eest, nagu elasiu mina, et ei tunnud ma hupi ei kiritu ega waeaste wastu. Meelēbi luban teil paluda: Do Tšsand hoi mind nii iseka, uhke ja kahutu elu eest, nagu oli Robert Hardy oma!

Ainult Jumal teab, kui palju olen kannatanud, waadates minewikule, ning kannatan veel praeguigi. Ei oleks mul usku õnnistegijasē, siis walbats mind meeleheide; kannatan küll, kuid usun igawest elu ja andestamist. Paluge mu eest!

Teie wend Kristusēs

Robert Hardy.

Surmawauks. Kiri awalbas koosolijale sügawa mulje. Siis tõusis pingilt wana mees ja palus äraolija eest. Teised järgnesid ja mõned, kes ei olnud seni rääkinud head härra Hardyist, tõusid üles, tunnistasid jeda ja palusid andeks. Kõikide südamed olid sügawasti liigutatud. (Järgneb.)

Saulud.

Wiisil: Oh anna tuhat teelt ja mulle. P. 141.

Üks aeg on teistest kõige kallim, See on ju kutsumise aeg, Milla' Püha Waim sind hüüab wäljem: Oh tule koju, kadund poeg! Oh pane jeda tähele Ja ära oota homseni!

Küll mitmel wiisil, jagedasti, Su Jumal on sind kutsunud, Mis mõni kord ka wägewasti Su hinge peale mõjunud; Ta täna jälle hüüab sind, Mis wastad talle, armas hing?

Ära mine minust mööda, Armas Jeesuke! Võta minu palwet kuulda! Nüüd ja alati!

Roor: Jeesus, Jeesus, Sind nüüd palun ma, Siis kui teistel' armu annad, Anna mulle ka!

Südamest nüüd palun wäga Armu sinu käest, Paranda mu hinge wiga! Päästa patu wäest!

Wiisil: Mu elu Kristus ije.

Nüüd ihu, hinge, waimu Sull' Issand, ohwriks toon, Sa minu ülempreester Ja kallis armutroon.

Roor: Oh süüta oma ohwrit, Sind usus ootan ma, Dotan, ootan, ootan, Mind risti tulega!

Sa wägew Ärapäästja, Oh võta termelt mind Su töotuse järel Ma järgest' ootan sind.

Su Püha Waimu leegid Mu südant süütagu, Mind enesega täida, Sind ootan ammu ju.

Soowitame lugemiseks ja lewitamiseks:

Elujälfed. P. Singi äratussiisulise brošüür. Hind 10 senti.

Amanda Smith. Jumalast õpetatud neegrinaise. Hurwitaw jutustus lihtsast pesunaisest neegrift, kes sai pärast õnnistuseks paljuile. Hind 50 f.

Acta Pilati. Pilatuse kirjeldus Jeesusest. Hind 15 f.

Perpectua — naismärter. " 5 "

Wastutaw toimetaja ja wäljaandja Peeter Sint. „Wõta ja loe“ hind à 2 senti; 10 tütti — 15 senti. Ilmub 2 x kuus. Wastab aastas 50 f., 1/2 a. 25 f., wälismaale 1 fr. aastas. Tellige, lewitage ja paluge! Lõutusi traktatmisjoni heats, tellimisi ja laastõid saata toimetaja aadressil P. Sint, Päiteje 5-7, Tallinn.